

დღეს დავიწყებულ
 საქართველო მხარეებში
 და ზემოთ ქართლს დავა—
 ხუთი მილიონი ვიღობ!

საქართველოს ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის
სახელმწიფო კომიტეტის

ჯერ, გარდა სიხარულისა, და, ზოგჯერ, გარდა ცრემლების
გარეშე არ განმიცდია მე შენი გადაცემები!
თანამშრომელთა მშვენიერებით ხარ დარგულ-დაქარგულია!
რასაც გადმოგვცემ, ჩვენია, რას არა, დაქარგულია!

„ნიანგის“ დავალებით — ზაურ ბოლქვაძე

„ვეფხისტყაოსნის“ ერთი სტრიქონის წაკითხვისათვის (კონიექტურა)

ამარტის ფერად შეცვალა ბროლი ცრემლისა ბანამან.
დიდხანს იტირეს ყმამან და მან ქალმან შაოსანამან.

თითქმის არ დარჩენილა „ვეფხისტყაოსნის“ სტრიქონი, რომ-
ლის სწორი წაკითხვის გამო ფიქრში დამეები არ გათეულიყოს.
ტია-ტია მკითხველის ყურადღებას გენიალური პოემის ზემოთ
მოტანილ ორ სტრიქონს მიაპყრობს. რაკი სტრიქონი ქალისა და კა-
ცის ტირილზეა საუბარი, ეჭვი არაა, აქ უნდა იკითხებოდეს არა
„ამარტი“, არამედ „რვა მარტი“. მაშინ ტექსტი ასეთ სახეს მიიღებს:

რვა მარტის ფერად შეცვალა ბროლი ცრემლისა ბანამან.

დიდხანს იტირეს ყმამან და მან ქალმან შაოსანამან.

მაინც რა ატირებდა ასმათს? კი, ბატონო, გასაგებია, ქმარი არ
ხარ, მაგრამ მამაკაცი ხომ ბრძანდები? თანაც რაინდი! ჰოდა, რომ
დაბრუნდი გამოქვაბულში ამ რვა მარტს ხელცარიელი, უფრო
სწორედ — ცარიელი-ტარიელი, ვითომ შენი ტირილი ეყოფა
ქალს? რაკი უდაბნოა, ვთქვათ, მიხაკი ვერ იშოვი, მაგრამ ჩაქტუსიც
გაწყდა?! ჩაქტუსის მოტანას რა თავი უტყიოდა?! მოკლედი, ტექსტის
გამოდევნება შორს წაგვიყვანს! ვიტყვი მარტო იმას, რომ, როგორც
ამას მოტანილი სტრიქონების ახლებური წაკითხვაც აღასტურებს.
რუსთაველის ეპოქაშიც გვარდანი უსიამოვნება მოჰქონდა რვა
მარტს! ასმათს რომ ასეთი პრეტენზიები აქვს ტარიელის მიმართ,
რა უნდა ყოფილიყო ნესტანის პრეტენზიები! მართალია, ამაზე არა-
ფერია პოემაში ნათქვამი, მაგრამ მკითხველები ვართ, ბატონო, ფან-
ტაზია გვაქვს და ვიცით, როგორ გაგხსნათ ქვეტექსტები! მაგალი-
თად, ვითომ არაა საინტერესო ფატმანის სარკამარტო საჩუქ-
რების სია? არ იქნებოდა ამ სიაში ვეფხისტყაოსნის „დუბლიონკა“? ან ობო-
ლი მარგალიტი? ბროლი ცრემლისა ბანამანო, რომ
წერს პოეტი, ესე იგი ჩვენს ბროლიც ჰქონდათ როგორმე,
არა?

რუსთაველი მშვიდობითაა და, რა ჯანაბა ეყოფოდო ახლა
ცოლს?! — მეყოფა ვითომ ამ მოცუტეხული ხუმრობის ჰონორარი?
ტია-ტია

უფრონი პარტი კასეპი!

ჩვენს თავზე ბერტყავს გამჩენი,
რაც კია თავში საცემი,
არც დღე გვაქვს ჩვენი, არც წელი,
უმწონი ვართ კაცები!

ეს საუკუნე — მეოცე —
გვლავ მატრიარქატს ამკვიდრებს,
მოსხნილი ტვირთი ქალისა
ზურგზე ისევ ჩვენ აგვიდებს!

გული ასკდება საგულეს,
ბოლმა ბოლმაზე ზვინდება,
პერსპექტივა და პროგნოზი
კარგს ჩვენ არაფერს გვპირდება!

უნდა ველოდოთ ქალთაგან
ჭეჭა-ჭუხილს და ელვასა,
სიტყვა „დედაკაცს“ სულ მალე
მოაცილებენ „დედასა“!

აგვეგრძელება სასტიკად
(უკლებლივ ყველას ეხება!)
ქალიშვილის ტან-ფეხ-ჩექმაზე
ანფას-პროფილში შეხედვა!

დაგვრჩება მხოლოდ უფლება
წერილობითი მიმართვის,
ორ ზედმეტ სიტყვას ვერ ვკადრებთ,
ორი ათასი წლისათვის!

დავშვრებით რაკი ამაოდ,
დროს ნუ დავკარგავთ დავაზე, —
ღრიალ-ღრიალით გადავალთ
სულ მალე მინიკაბაზე!

ძნელი როდია განჭვრეტა,
რა სანახავი ვიქნებით,
გულამბრითა და მანდილით, —
ჩვენი ახალი მზითვევით!

გადასვლა ახალ ფორმაზე
მოხდება, ალბათ, უვადოდ,
ახლა ძნელია იმის თქმა,
ჩადრით ვივლით თუ უჩადროდ!

ჩვენს თავზე ბერტყავს გამჩენი, —
რაც კია თავში საცემი, —
არც დღე გვაქვს ჩვენი, არც წელი,
უმწონი ვართ კაცები!

დიმილიც, წელიც, სტრიქონიც
ფეხქვეშ ეგება ქალს მარტო,
შენი ლამაზი თვალების
ჭირიმე დღეო — რვა მარტო!

ზაზა კაციავილი

ნ.ბ. დ. მარსტავისა

განუთმობილნი ახალშობილი: „დედა ენის“ საიუბილეო გამოცემა ვიშოვი?!
ტია-ტია

მ რ თ ი შ ვ ი ლ ი !

მ რ თ ი შ ვ ი ლ ი ! სჯობდა, ათი გვეჯი ღოდა, ვიდრე ეს ერთი! ათ წლამდე ჯამით უნდა სდიო! მაგისი ჭამა კომედიას! არ სწავლობს კარგად? — ტრაგიკომედია! წაიღია სადმე, დაიგვიანა? — დრამა! გახდა ავად? — ტრაგედია!..

ამდენი სპექტაკლის დადგმასთან ერთად, აკვნებიც დადგათ! გავაჩინოთ ხუთ-ხუთი, ექვს-ექვსი, შვიდ-შვიდი!.. გაზრდა ძნელი? როგორ გეკადრებათ! მამაკაცები ახლა გაძლიერდნენ: რეცხავენ თავიანთი გამოგონილი მანქანებით, წმენდენ მტვერსასრუტით, ალაგებენ... თუ გაჭირდა, ახალფენადგმულ და ახალენადგმულ ბავშვებსაც დაიტოვებენ! მშობელთა კრებებზეც ისწავლეს სიარული! ახლანდელ რთულ ამოცანებს მამები უკვე ვეღარ ხსნიან! გაძლიერდნენ ბავშვებიც! ერთი ეგაა: ძუძუს არ აწოვებენ, მაგრამ ამას ახლა ზოგიერთი ქალიც თაკილობს.

ტანსაცმელი? რად უნდა პატარას ახლები? ახალმა ნეილონის პერანგმა კბენა იცის, არადა, ერთი ჯინსის შარვალი, სანამ კარგად გახუნდებოდეს, ცხრა ბავშვს გაზრდის.

სტილონი, დედერონი, პერილონი, კრისტალონი, კაშმილონი — ნეილონის თოკივით მაგარია. ბიჭები მამის ფეხსაცმელებს ჩაიცვამენ, გოგოები — დედის წინდებს.

ბევრ შვილში, შესაძლოა, ერთი ხულიგანიც გამოერიოს!.. რა მერე?! სხვისი ხულიგანი ვერაფერს დაგაკლებს! ოჯახი არც ვარგა ერთი

ხულიგანის გარეშე! საჭმელი? ხუთი წლის გაყინული ხორცი უფრო გემრიელია, ვიდრე ჩვენი ზოგიერთი ფერმის ახალი ქათამი.

ბინა? ყოველდღე თითომ რომ იაროს საბინაო სამმართველოში, ისე გაუწყალდებათ გული, თვითონვე დაგიწყებენ ხვეწნას, რომელ სართულზე გინდათ! არადა, ეზოებიც დიდია და ქუჩებიც, რომ გალახოს ვინმემ შენი პატარა, უფროსი ძმებით დაემუქრება!

უფროსი რომ უმაღლესს დაამთავრებს, ყველას მაღლა აიყვანს! დიდი კაცი თუ გახდა, მთლად უკეთესი: ყველას თანამდებობებს დაურიგებს! ქორწილებში დაპატივებასაც მოერიდება, მთელი არმია არ წამოვიდესო. შვილივით შეგრჩება იქ მისატანი ასი მანეთი! ქელეხში არც უნდა დაპატივება: დადებ ათი მანეთი, — იქიფებს ცხრა სული!

ერთი შვილი?!

რა არის ერთი შვილი? რაც მაგის განებივრებაში ხარჯი წავიდა, ათ შვილს ეყოფა!

მოვწიეთ — მოწიეს! დავლიეთ — დალიეს!.. წაგვართვეს ბლუზები, საათები, შარვლები! ყოველგვარი მაგალითი ჩვენგან აიღეს!

ჰოდა, ასე: არ უნდა მაგას დიდი დრო და მოფიქრება, — ყველაზე ადვილი და სასიამოვნო მრავალშვილიანი ოჯახია!

ნელი გულია

ნახ. მ. აბაშიძის

— მე, გენაცვალე, რვა მარტს რვა შვილით ვხვდები!..

სარკამართო შესავალი

ერთხელ მხოლოდ, ისიც ლხინში, მომეწონა ერთი გოგო, **ეროვნული** ტანი — ალვის, თვალი **სოფლისკეთი** შემეყვარდა, მერე როგორ!..

რა არ ვცადე და ვიღონე, — მასზე ფიქრით ნაწამებმა, — სულ ერთბაშად დამიმონეს დეფიციტმა ნაწინებმა!..

ვერ გავუძეღვ თვალთა გიშერს! ნეტავ, ბიჭმა რა იღონოს?! —

პაემანი დავუწიე

ბიძაჩემის ყანის ბოლოს!..

თვალს გვტაცებდა მთვარის ეშნი, ვარსკვლავები გვიდგნენ გზირად და, იქ, სოფლის ნეიგნებში, ვსერირობდით მე და ცირა... სტუდენტობის დადგა ჯერი, —

იმ დღის შიში ახლაც მზარავს, — როს სოფლიდან სატრფო ჩემი ქალაქისკენ გაემგზავრა.

მწერდა, ვწერდი... ერთმანეთის წარმატება გვახარებდა,

მასზე ფიქრში ვათენებდი,

ჩემზე ფიქრში ალამებდა.

ეჰ, სურვილი, მარად მწველი, თავისთავად მოდის, თურმე! — მეც სოფლიდან სანატრელი

სატრფოს ნახვა მოვისურვე:

რვა მარტი და გაზაფხული

მსურდა, ერთად მიმელოცა, —

პირველ ეჭვით დაზაფრული

მის ბინასთან გავჩნდი როცა, —

დავაჭირე ლილავს თითი,

გათანგულმა იქაც ეჭვით,

უცებ კარი გაიღო და

ჩემს წინ შედგა ვიღაც ბიჭი...

შემომხედა ისეთ გზნებით,

რომ დამეცა თავზე რეტი!..

ხელში ეპყრა მოწიწებით

იმპორტული სიგარეტი...

ჩემოდანი რა იხილა,

ახტა-დახტა, გაიხარა,

შარვლიანმა გამიღიმა

და ცრემლები გადმოღვარა...

„ავით კეფამდე შეკრეკილი

თმა ზაფრანის ფერი ჰქონდა,

ეტყობოდა, სარკამართოდ

ამფსონებთან ქეიფობდა.

ფიქრით გავჰყევ სოფლის შარას...

უცებ გული ამიტირდა,

ის ნაცნობ ხმით ატიტინდა:

„არ ინებებთ ჩვენთან შარაფს?“

ხომ გამართლდა მწველი ეჭვი?

თქვენ განსაჯეთ დანარჩენი!..

ო, ის ქაჯის მსგავსი ბიჭი

თურმე სატრფო იყო ჩემი!

ზღაპარ იყო, ზღაპარ იყო,

სოფლის გოგო სადღა იყო?

ის ღვთაება სიგარეტის

ბოლთან ერთად გამჭრალყო...

ალერსს ქალის აღარ ვნატრობ, —

ტრფობით სამ წელს წამებული, —

ერთხელ ვნახე ტურფა სატრფო

ქაჯად გადაგვარებული...

მთერ სამხარაძე-ჯღამაძე

უსიტყვოდ

სალაქი ჩემო ქვირფასო!

მინ მოთვლის, რამდენი ღამე გამითენებია თეთრად შენზე ფიქრში! სად არ ვიარე, სად არ გეძებე, ვისდა არ ვცითხე შენი ასავალ-დასავალი, მაგრამ ვერა და ვერ გიპოვე! არ ვიცოდი, სად იყავი, სად მენახე! უშენოდ გავატარე ქალთა საერთაშორისო წელი—რვა მარტიც! ყველა მიგზავნიდა მოლოცვას შენს გარდა! ნუთუ, ვერ ვიპოვე, ნუთუ სამუდამოდ დავკარგე მეთქი, — ვდარდობდი და ერთი წუთითაც არ მასვენებდა შენზე ფიქრი!..

და, აი, ყველაზე ბედნიერი დღია გათენდა დღეს ჩემთვის: როგორც იქნა, მოგაკვლიე: უკვე ვიცი შენი საცხოვრებელი და სამუშაო ადგილი, სამსახურისა და ბინის მისამართი, ტელეფონის ნომერიც კი!

მორჩა, ჩემო ძვირფასო! დღიდან ვეღარსად დამემალეები და, იმედია, აწი მაინც გადამხდის აღიმენცს!..

პანო ცინცაძე

ცნობილი ქართველი მხატვარი ქალი — ელისო მაყაშვილი — 1926 წლიდან თანამშრომლობს ჟურნალ „ნიანგში“. 1974 წელს მოეწყო მისი ნახატების პერსონალური გამოფენა, რომელმაც დიდი ინტერესი გამოიწვია.

გასულ წელს ელისო მაყაშვილს საქართველოს სსრ დამსახურებული მხატვრის საპატიო წოდება მიენიჭა.

„ნიანგის“ რედაქციის კოლექტივი გულითადად ულოცავს ღვაწლმოსილ ხელოვანს და უსურვებს ახალ-ახალ შემოქმედებით გამარჯვებებს.

ნახ. ელისო მაყაშვილისა

— ეს მოხუცები თუ ახალგაზრდოვან, გარემ ფანჯე იღვენე!

— სოფელში ბავშვებიანად გაემგზავრები, ერთი-ორი დღე მშობლებს! — გაულოზუნდა ენა ჩემს მეუღლეს. ოჯახის სიმტკიცის სურვილმა მეუღლესთან შესაბამისობაში მომიყვანა და დამიღუპა და ხელჩანთებიან-ბავშვებიანად ავტოსადგურმა შემიწვია... ლოდინმა რომ გამომწურა, ქმრის სოფელში მიმავალი ავტობუსის ალაღბელზე ნაპოვნ სკამზე შევიღებინად მოვალაობი. ჩემი ყური საიუბილეო საღამოს პრეზიდენტის მიკროფონს დაემსგავსა: — თქვენ კანდიდატის ენით საუბრობთ, ნალდად გიცოდინებთ ჩვენი ჩაი...

— ჩაიში ბევრი საკითხია მეცნიერულად დასაზუსტებელი! — უბასუხა კანდიდატის ენით მოსაუბრე ახალგაზრდამ.

საწყალი ბაბუაჩემის ბაბუა მუდამ იმის ნატვრაში იყო, როდის დადგებოდა შაბათი, რომ ჩაი დაეღო; ეს ბაბუა კი ისე შეაწუხა ჩაის სმამ, რომ მეცნიერული პიპოტეზები დაებადა ტვინის მიძინებულ უჯრედებში.

ანაზღად ავტობუსის საბურავები დედალი ხოხობივით აკრიახდა, შეჩერდა... ვიღაცა დავიმგზავრეთ.

— ბიძიკო, რაღა ფოსტალიონივით ჩერდები ყვილა კართან?! — გადარია ყაბალახიანი.

— მაშ, როგორ?! — გოცდა მძლოლი.

— შაურიანები მაინც ჩამოგვირიდეს, კოპებზე რომ დაგიწებოთ!..

— შეეშვი, ხრამში არ გადაგვადოს!..

— გამიჩერე, თუ ძმა ხარ!..

— რა გეწყინათ ისეთი?..

„ეს რა ხალხია! ყოველ ოც ნაბიჯზე აჩერებინებენ მანქანას. მაგან მასე, თუ იარა, სამ დღეს ვერ ჩავი სოფელში!“ — გავიფიქრე მე.

— ნუ მაიძულებთ, ყოველ წუთს გავაჩერო! არა მაქვს უფლება, დამაჯარიმებენ! — იხეწებდა მძლოლი.

გაგიგონიათ? ვინ უგდებს ყურს!

— შოფერ, გამიჩერე თეთრ სახლთან! — გასცა „ბრძანება“ ყაბალახიანმა, — მე ცოტა ამაყი კაცი ვარ და ზოგიერთივით „ასტანოვიდან“ ფეხით არ მიგჩანაღდები სახლში, ჩემი ჭიშკრის პირდაპირ უნდა გააჩერო მანქანა, აბა!

— მე მხოლოდ დანიშნულ ადგილზე მაქვს გაჩერების უფლება! — თქვა მძლოლმა.

— მე სადაც გეტყვი, იქ გამიჩერე, სანამ კისერზე ეგ თავი გადგას!

— ნუ შემიკალით ხელში, მეც ადამიანი ვარ! რატომ მაიძულებთ, არასწორად მოვიქცე? ხომ იცით, ავტონისპექცია... — ატირდა მძლოლი.

— უკულო ძროხა რომ დგას, იქ შემიჩერე, ნენა! — წამოდგა შავთავ-საფრიალი. მანქანა შეჩერდა.

— აგია, ნენა, უკულო ძროხა?

— რა გიცი, ბატონო, ჩემკენ იყურებოდა და კოდი გერც კი დაგინახე! — თავი იმართლა მძლოლმა.

— ხალხნო! გესმით?! ვინ შეგვხვდა ეს უზრდელი?!

— მე იმ მოსახვევში შემიჩერე!..

— მე ამ მოსახვევში!..

ცისკრის ვარსკვლავი კარგა ხნის ამოსული იყო, სოფელში ბავშვებიანად რომ ჩავფოფხდი ავტობუსიდან, რომლის კარებზე წითელი ასთები იწვია: ე ქ ს პ რ ე ს ი!

ანა დუნდუა
(ქ. ბათუმი)

ელოს ჩივილი

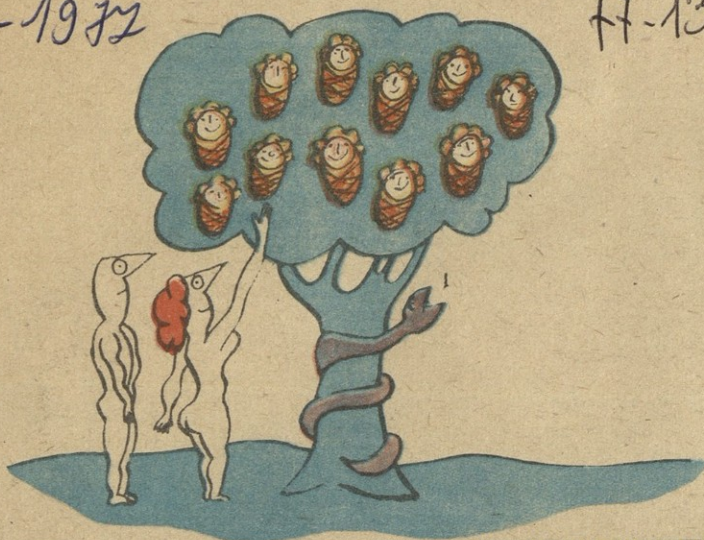
რა ვქნა?! რა ვუყო ჩემს თავს?! — როდემდე ვმალე ჩირი: აღარ ვუყვარვარ ჩემს ქმარს და ვხმები, როგორც ჩირი! ის უყვარს ჩემზე მეტად!.. (სიყვარულს ვინ დაუშლის?!)

ზომა იცოდეს, ნეტავ, მან იმის სიყვარულში! იმაზე ფიქრობს მხოლოდ! ის ურჩევნია ჩემს თავს! მე კაბა არ მაღირსა, არც — მაღალყელა ჩექმა! რა ფულებს აყრის, იცით? ისე გიფდება მისთვის, — ჯიბეს უფხევავს, იცის, მაინც იმისკენ მივბრუნ! ოჯახი გაჩანაგდა, თვითონ გაჩვენათ, რას ჰგავს!.. ისე დაჩანაგდა, კაცად აღარა გარგა! მე ვტირი, იგი ლხინობს!.. როდემდე მოვითმინო?! მიშველეთ, მომიცილეთ ჩემი მეუღლე ღვინოს!

ელოს ნათქვამი ჩაიწერა
ლალი მარტაშვილმა

7-1972

77-136

საქართველო
საზოგადოებრივი
ბიბლიოთეკა

ინდექსი 76137

